

Richard Vanderaa (Galeria Richard Vanderaa)

«M'atrau descobrir noms oblidats per la història»

Richard Vanderaa (Nimega, els Països Baixos, 1973) va descobrir Catalunya durant unes vacances a Tossa el 1984, i va acabar fent-hi arrels. Des del gener del 2018, té galeria pròpia a Girona, des d'on rescata artistes catalans i espanyols de l'avantguarda dels quaranta als setanta que han quedat relegats per la història.

Text > **EVA VÀZQUEZ**, historiadora de l'art

No és gaire corrent un holandès especialitzat en art català i que sorprèn els catalans i tot per les troballes que fa.

Això es deu a la meua curiositat. Tinc una mica de nas per detectar el que val la pena. Quan trobo algun artista que em crida l'atenció, l'investigo a fons, i el balanç és que la intuïció normalment no em falla gaire.

Com va arribar als artistes catalans?

A partir de Dalí, als catorze o quinze anys. Vaig trobar fantàstic allò de la duplicitat dels objectes, el fet que en un mateix dibuix pogués haver-hi dos o més mons. Vaig aprendre a mirar diferent, a mirar des d'un altre angle. Més tard vaig veure, en una galeria holandesa, una obra de Puig Manera, i vaig sentir aquella intuïció que et deia.

Va ser a través de Puig Manera que va arribar a altres artistes de la seva generació?

Sí, és el mateix que et passa amb un bon llibre, que et porta a llegir-ne un altre. En art és una mica això: estableix relacions i a poc a poc vas excavant. Potser per això la meua pintura favorita és *Excavació*, de Willem de Kooning. El descobriment de Brossa va ser també una revelació. Recordo el primer cop que vaig veure aquella «A» majúscula amb dues potetes. Retinc aquesta imatge poderosa. Als Estats Units hi ha un corrent conceptualista que tira cap a l'abstracció, i a Holanda, més cap a l'absurd. Aquí té aquest component de

joc. És el mateix esperit juganer de Dalí, o del Celler de Can Roca, on et fan un gelat amb espinacs.

>> Vista de la Galeria Richard Vanderaa, al Barri Vell de Girona.

>> El galerista Richard Vanderaa.

La seva activitat com a galerista va començar, però, a Sant Feliu de Guíxols. Vaig començar fent exposicions a la sala de "la Caixa" a Santa Cristina d'Aro: Puig Manera, Ronald B. Kitaj, Joan March, Alberto Fabra i Pic Adrian. Llavors va sortir-me l'oportunitat de gestionar una col·lecció, i durant nou mesos vaig tenir Jecsalis a Sant Feliu, on vaig crear un petit fons amb la idea d'obrir galeria pròpia i vaig exposar obra de Manuel Bea, Modest Cuixart i Jaume Faixó.

No l'havien espantat, de buscar mercat a Girona?

La meua idea era anar a Barcelona, que ja coneixia del temps que vaig treballar de cambrer al Harlem. Però en l'aspecte econòmic, Girona era molt més interessant. En una ciutat petita, al cap de poc tothom t'hi sap trobar; a Barcelona, en canvi, només m'hauria pogut perme-

tre un local als afores i hauria hagut de passar molt més temps perquè la meua col·lecció arribés a qui havia d'arribar.

Hi ha col·leccionistes locals per al tipus d'art que exposa, o atrau més compradors de fora?

Aquí n'hi ha. Aquest ja era el meu objectiu: fer una clientela a Girona i rodalia. He trobat uns quants col·leccionistes que aprecien la línia de la galeria. Jo tampoc soc un galerista en el sentit de promocionar l'art contemporani, sinó més aviat un marxant, perquè treballa en el segon mercat, la compravenda. Pocs vegades tracto amb artistes actuals.

Quin artista tenim a Girona molt bo que encara no hàgim descobert?

Jaume Faixó, sense cap dubte. Podria dir-te també Torres Monsó, però no el conec prou i tinc poca afinitat amb l'es-

cultura. M'atrau descobrir noms, però no pel fet que siguin poc coneguts, sinó oblidats per la història. Perquè de poc coneguts n'hi ha molts, i a vegades amb raó, si l'obra no val res. En canvi, *oblidats* implica una altra cosa. A Catalunya hi ha un forat negre en la cultura a causa del franquisme i, posteriorment, pel desinterès polític. El pujolisme ho va centrar tot en la defensa de la llengua, que és essencial, però va descurar l'art visual, el teatre, el cinema...

Quin balanç fa de l'estada a Girona?

Encara estic en el procés de donar-me a conèixer. Es tarda un temps, perquè hi ha gent que no llegeix diaris. Però tinc les dimensions que concorden amb el meu pressupost i la línia de la meua galeria. No tindria sentit tenir local a la Rambla: seria més car i entrarien més turistes que gent interessada en l'art.

Sovint col·labora amb el galerista madrileny José de la Mano. No preferiria guardar-se les troballes per a vostè?

No tindria sentit. A principis d'aquest any, li vaig portar l'exposició de García Miranda, un argentí del grup GRAV de París, i de la valenciana Monika Buch, que va passar per l'escola d'Ulm de Max Bill. Presentar-los a Girona no hauria tingut sentit. A Puig Manera, en canvi, que era gironí, o a Alberto Fabra, que va viure molts anys al Port de la Selva, primer els vaig exposar aquí i després els vaig portar a Madrid.

És un mercat difícil, el de Girona?

Tant el de Girona com el català en general. L'art en si és un mercat complicat. Barcelona tampoc és el gran centre de l'art contemporani. A la península Ibèrica, ens agradi o no, la seu és Madrid. Per una raó molt simple: el centralisme. A Barcelona venen turistes; Madrid genera un altre tipus de viatger, més centrat en els negocis, propi del moviment que genera la capital d'un estat.

Canviaria, doncs, Girona per Madrid?

Si només pensés en el negoci i m'ho pogués permetre, sí. Però abans que Madrid, pensaria en París o Londres. Potser pel tipus d'art que porto, m'escauria més París; hi tindria més mercat, crec. Però també soc humà, i a pocs llocs es viu tan bé com a Catalunya.